

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою «Міжнародна економіка»

**НА ТЕМУ: ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА (НА
ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»)**

Виконавець:

студентка 43 гр. ФМЕ

Гордієнко Катерина Сергіївна _____

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Козак Юрій Георгійович _____

/підпис/

ОДЕСА – 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Високий ступінь інтенсивності конкуренції та велика кількість зарубіжних виробників на ринку особливо гостро ставлять питання щодо вдосконалення діяльності підприємства та розробки стратегічних напрямів його розвитку. Це, у свою чергу, призводить до необхідності постійного відстеження конкурентної позиції підприємства в ринковому середовищі, що визначає стратегію поведінки, що розробляється на ринку. Отже, оцінка конкурентної позиції підприємства одна із найважливіших моментів, визначальних успішність його роботи.

Більшість авторів, такі як: Ахтямов М.К., Баумгарт Л.В., Бідняк Н.Б., Гашо І.А., Должнаський І.З., Єргієва Л.І., Кетова Є.В., Парамонова Т.Н. та інші, пропонують оцінювати конкурентну позицію підприємства через зайняту ним частку ринку, яку визначає обсяг продажів. Залежно від займаної частки ринку підприємство потрапляє в одну із заздалегідь визначених 4 груп (лідери, претенденти на лідерство, послідовники, нішери) і відповідно до присвоєної категорії визначає свою подальшу поведінку на ринку.

Знання конкурентної позиції підприємства на ринку збуту необхідне при розробці комплексу маркетингу товарів, що випускаються, і для оптимального розподілу ресурсів між різними стратегічними підрозділами підприємства. Конкурентна позиція підприємства є відображенням ступеня реалізації його зусиль щодо використання своїх конкурентних переваг, відображених у його конкурентоспроможності. Тому розгляд проблеми оцінки конкурентної позиції підприємства був із оцінкою його конкурентоспроможності.

Максимізацію прибутку можна досягти різними способами: мінімізувати витрати, мінімізувати податки, оптимізувати ціноутворення та нарешті підвищити конкурентоспроможність. Конкурентоспроможність підприємства, його економічна стійкість – це складні та взаємопов'язані категорії. З одного боку, підвищення конкурентоспроможності підприємства є необхідною та обов'язковою умовою забезпечення та підтримки на належному рівні економічної стійкості.

З іншого боку, нестійкий економічний стан підприємства не дозволяє успішно вирішувати проблему конкурентоспроможності.

Таким чином, актуальність теми полягає в тому, що підтримання необхідного рівня конкурентоспроможності та економічної стійкості підприємства потребує повного використання численних внутрішніх та зовнішніх факторів розвитку.

Практичне вирішення цих питань має спиратися на всебічні наукові дослідження та розробки.

Об'єктом дослідження є міжнародна конкурентоспроможність промислових підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади удосконалення міжнародної конкурентоспроможності промислових підприємств.

Метою дослідження є розробка шляхів підвищення міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства.

Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання:

1) Дослідити сутність та роль міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства;

- 2) визначити основні чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність обраного підприємства;
- 3) узагальнити методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності обраного підприємства;
- 4) проаналізувати стан міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства ПАТ «Одескабель»;
- 5) розробити шляхи підвищення конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель».

Джерелами інформаційної бази для написання бакалаврської роботи стали праці вітчизняних та зарубіжних фахівців. Для проведення аналітичних досліджень використовувалися дані фінансової та бухгалтерської звітності підприємства.

Практична значимість. Пропозиції автора, щодо вирішення ряду питань з приводу підвищення рівня міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства ПАТ «Одескабель» використано на студентській науково-практичній конференції факультету міжнародної економіки «Минуле, Сучасне, Майбутнє». За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано статтю на тему: «Підвищення міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства (на прикладі ПАТ «Одескабель»)».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (39 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінок. Основний зміст викладено на 65 сторінках. Робота містить 13 таблиць та 12 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА»** розглядається сутність та роль міжнародної конкурентоспроможності промислових підприємств. Виявлені основні чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність підприємств. Розглянуті методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств.

У другому розділі **«АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»»** проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність ПАТ «Одескабель», здійснено аналіз чинників, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність ПАТ «Одескабель». Проведена оцінка міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель».

У третьому розділі **«ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»»** запропоновано напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів експорту як чинник підвищення міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель». Розроблені

заходи щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель» за рахунок удосконалення інноваційної діяльності.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження зроблені наступні висновки.

1. Міжнародна конкурентоспроможність промислового підприємства – це результат реалізації його конкурентних переваг, які формують здатність суб'єкта господарювання виробляти та прибутково реалізовувати на міжнародному конкурентному ринку свою продукцію, яка відповідає за критерієм ціна/якість потребам споживачів, що в свою чергу дозволяє створити умови для ефективного функціонування промислового підприємства у довгостроковій перспективі. У кожного промислового підприємства існує свій власний набір міжнародних конкурентних переваг, що діють у строго певних умовах, ринках, при певному співвідношенні конкурентних сил.

2. На даний момент часу не існує єдиної методики оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств. Всі існуючі методики можна класифікувати на чотири великі групи: матричні методи; методи, що ґрунтуються на процедурі оцінювання конкурентоспроможності товару або послуги; методи, в основу яких покладено теорію ефективної конкуренції; методи, засновані на комплексному підході до оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

3. Промислове підприємство ПАТ «Одескабель» є одним із визнаних лідерів з виробництва кабельно-провідникової продукції в Україні та світі, що має значний досвід роботи та великі виробничі можливості. За роки свого розвитку ПАТ «Одескабель» стало провідним експортером кабелів зв'язку, волоконно-оптичних кабелів, радіочастотних та спеціальних кабелів, LAN-кабелів, нагрівальних кабелів, силових та інших видів кабельно-провідникової продукції. В 2010-2021 роках ПАТ «Одескабель» суттєво збільшило свою експортну діяльність. Обсяги імпорتنих операцій ПАТ «Одескабель» в динаміці теж показують тенденцію до зростання.

4. Сьогодні на світовому ринку кабельно-провідникової продукції існує дуже велика конкуренція. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель» показала, що не дивлячись на те, що воно є сильним підприємством в Україні, на світовому ринку кабельно-провідникової продукції позиція ПАТ «Одескабель» є доволі слабка. Підприємство суттєво поступається в конкурентних перевагах таким відомим компаніям, як «Hitachi», «Sumitomo Corporation», «Leoni AG», «Furukawa Electric Co. Ltd.», «Prysmian S.p.A», «General Cable», «Nexans», «Hengtong», «Southwire L S Cable & System Ltd» та ін.

5. Варіанти підвищення ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності ПАТ «Одескабель»:

- зараз для споживача стає більш важливим якість продукції. Щодо якості товару «Одескабель» нарікань немає, але, як бачимо з дослідження, продаж товарів закордон залишається малою. Тому треба проводити маркетингову політику;

- також для споживача важлива ціна. З аналізу ми побачили, що собівартість продукції є високою, тому треба розробити план щодо зниження витрат на

виробництво. Разом з тим, фірму має цікавити не безвідносно до витрат досягнення найвищої можливої конкурентоспроможності, а забезпечення такого її рівня, який дозволяє вийти на максимальний обсяг прибутку.

АНОТАЦІЯ

Гордієнко Катерина Сергіївна, «Підвищення міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства (на прикладі ПАТ «Одескабель»)),
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка»
м. Одеса, 2022 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є міжнародна конкурентоспроможність промислових підприємств.

У роботі визначена сутність міжнародної конкурентоспроможності промислових підприємств. Виявлені основні чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність підприємств. Розглянуті методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств.

Проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність ПАТ «Одескабель», здійснено аналіз чинників, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність ПАТ «Одескабель».

Запропоновано напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів експорту як чинник підвищення міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель». Розроблені заходи щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Одескабель» за рахунок удосконалення інноваційної діяльності.

Ключові слова: міжнародна конкурентоспроможність, ефективність, фактори впливу, методи аналізу, ПАТ «Одескабель».

ANNOTATION

Gordienko Kateryna Serhiivna, «Increasing the international competitiveness of industrial enterprises (on the example of PJSC "Odeskabel")»
qualification work for a bachelor's degree
in specialty 292 "International Economic Relations"
under the educational program "International Economics "
Odesa, 2022

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of the study is the international competitiveness of industrial enterprises.

The essence of international competitiveness of industrial enterprises is determined in the work. The main factors influencing the international competitiveness of enterprises are identified. Methods for assessing the international competitiveness of enterprises are considered.

The foreign economic activity of PJSC "Odeskabel" is analyzed, the analysis of the factors influencing the international competitiveness of PJSC "Odeskabel" is carried out.

The directions of improvement of organizational and economic mechanisms of export as a factor of increase of the international competitiveness of PJSC "Odeskabel" are offered. Measures have been developed to increase the international competitiveness of PJSC Odeskabel by improving innovation activities.

Key words: international competitiveness, efficiency, factors of influence, methods of analysis, PJSC "Odeskabel".